

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету

/Калинич І. В./

«29» червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИЩА ОСВІТА І БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.07 Географія
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.07 Географія** освітньої програми **Географія**.

Розробники: Поп С.С. - професор, доктор фіз. мат. наук, завідувач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування; Жулканич Б.М. - старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 11 від « 25 » червня 2021 р.

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 8 від «29» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

© Поп С.С., 2021 р.

© Жулканич Б.М., 2021 р.

□ © ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	I	I
Кількість модулів – 1	Семестр:	
	1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	18	2
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	78	110

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес» є:

тенденції розвитку Болонського процесу у вищій школі та входження України в Європейський освітній і науковий простір.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючого, сповідуючого та примножуючого загально цивілізаційні цінності демократичного суспільства (морально-етичні, культурні, гуманістичні, добродієвості тощо).	ЗК 1
Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово.	ЗК 3
Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності.	ЗК 4

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес» є наявність у здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Географія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знання основних законів, закономірностей, понять та наукової термінології новітніх напрямків сучасної географічної освіти та науки; знання системи освіти та науки України, стану її адаптації в європейський простір.	ПРН 1.
Знання принципів, методів, закономірностей, структури педагогічного процесу, новітніх освітніх технологій, які є придатними для викладання різних географічних дисциплін у вищій школі та в загальноосвітніх навчальних закладах.	ПРН 3.
Знання за даною освітньою програмою, які необхідні для роботи в традиційних сферах застосування: вчителем середньої школи або спеціалістом-географом у наукових установах, державних природоохоронних структурах та поресурсних департаментах при облдержадміністрації або відділах органів державної влади та місцевого самоврядування, а також у підприємницьких структурах, що потребують фахівців-географів.	ПРН 4.
Уміння вирішувати конкретну наукову проблему (фундаментальну або прикладну) географічної освіти і науки, використовуючи сучасні техніку, технологію, методи і методологічні підходи, здобувати нові знання і зіставляти їх з отриманими раніше, викладати їх у формі звіту, публікації, доповіді.	ПРН 9

Застосовувати новітні освітні методики і технології для формування в учнів школи предметних компетентностей, набуття сучасних уявлень про географічну оболонку Землі як середовище життєдіяльності людства, її структуру, природні багатства різних континентів, країн світу, України та її регіонів.	ПРН:10
---	--------

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вища освіта і Болонський процес»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ систему освіти та науки України ⇒ стан і проблеми адаптації вищої школи України в європейській освітній та науковий простір ⇒ основі поняття та наукову термінологію новітніх напрямків сучасної географічної освіти й науки ⇒ основні принципи, методи, структуру педагогічного процесу, новітніх освітніх технологій вищої школи за Болонською системою ⇒ законодавчо-нормативну базу освітньої діяльності у вищій школі 	<p>ПРН 1</p> <p>ПРН 3</p> <p>ПРН 4</p>
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ здобувати нові знання і зіставляти їх з отриманими раніше, викладати їх у формі звіту, публікації, доповіді ⇒ вирішувати конкретну наукову проблему (фундаментальну або прикладну) географічної освіти й науки, використовуючи сучасні техніку, технологію, методи і методологічні підходи ⇒ приймати відповідальні інноваційні рішення в новій ситуації, пов'язаній з фаховою діяльністю ⇒ застосовувати в професійній діяльності новітні освітні методики і технології 	<p>ПРН 9</p> <p>ПРН 10</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та самостійної роботи, спрямовані на оволодіння навчального матеріалу за освітньою програмою «Географія». Підсумкова оцінка іспиту виставляється студенту як за 100 бальною шкалою відповідно до Болонської системи, так і за національною чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), співставляючи оцінки за відомою таблицею, що додається. Протягом семестру здійснюється поточний контроль на аудиторних заняттях і консультаціях та проміжний шляхом виконання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль – складання усного іспиту. Студентам, які не виявили бажання покращити отриману оцінку за накопичувально-рейтинговою системою протягом семестру виставляється на їх прохання рейтингова оцінка без складання іспиту. Оцінка «незадовільно» записується тільки у екзаменаційну відомість, а позитивні оцінки записуються у залікову книжку студента та екзаменаційну відомість.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: семінарські заняття, індивідуальні консультації, зворотній зв'язок на лекціях через запитання по ходу лекції або тести за матеріалом прослуханих лекцій.

Форма модульного контролю: модульна письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	T6	T7	T8	T9	60	100
5	5	5	5	5	5	5	5	модуль		

T1, T2 ... – теми семінарських занять

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	16 год	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)		
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		
...		
Презентація		
Реферат		
Есе		
...		
Модульна контрольна робота (теоретичні питання і тести)	2 год	60
Разом	18 год	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота містить три теоретичні питання та п'ять тестових завдань. Відповіді на теоретичні питання оцінюються до 15 балів за кожне (сумарно до 45 балів), тестові завдання – по три бали за правильні відповіді на кожен тест, разом максимально студент може отримати ще 15 балів. До модульного контролю допускаються студенти, які при поточному контролі набрали не менше 10 балів, тобто 25% від максимально можливої оцінки за поточним контролем.

Критерії оцінювання курсової роботи (проекту) (у разі потреби)

Курсова робота не передбачена навчальним планом дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

... Залік проводиться у формі усної перевірки знань студентів, які виявили бажання покращити семестрову підсумкову оцінку (отриману за накопичувальною кредитно-бальною системою). За бажанням студентів, підсумкова оцінка яких є не меншою 60 балів, може бути записана в екзаменаційну відомість та залікову книжку без складання заліку, а студенти підсумкова оцінка яких становить 36-59 балів обов'язково складають залік у формі усного опитування за програмовим матеріалом дисципліни. Не допускаються до заліку студенти, підсумкова семестрова оцінка яких менше 36 балів (F), маючи можливість повторити навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Вища освіта в Україні та стан входження в європейський освітній і науковий простір.

Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни. Її сутність та місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої освіти за різними ознаками (напрямок і змістом наукових знань, рівнем освіти тощо).

Тема 2. Державні органи управління вищою освітою. Законодавчо-нормативна база в царині вищої школи. Пріоритети розвитку сучасної вищої освіти в Україні.

Тема 3. Державний стандарт вищої освіти. Рівні освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації. Освітньо-професійні програми та їх основні елементи (навчальні плани, робочі програми навчальних обов'язкових та вибіркових дисциплін, програми практик тощо). Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти та їх значимість в освітньому процесі. Роль навчальних, виробничих та педагогічних практик в підготовці фахівців вищої кваліфікації. Форми та значимість науково-дослідницької діяльності студентів, аспірантів та докторантів у фаховій підготовці.

Тема 4. Входження освіти й науки України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам.

Тема 5. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи, етапи та стан формування Європейського освітнього й наукового простору.

Тема 6. Болонський процес як основа реформування вищої освіти в Україні. Мета, завдання, основні принципи й положення Болонського процесу.

Тема 7. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем (ECTS). Сутність понять кредит і модуль тощо.

Тема 8. Вид, форми і критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Поточний, проміжний і підсумковий семестровий контроль. Технологія оцінювання. Контроль якості вищої освіти в Україні. Академічна доброчесність учасників навчального процесу

Тема 9. Сучасний стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти у вищій школі України.

Тема 10. Проблеми сучасної вищої школи України та перспективи покращення якості знань здобувачів вищої освіти за кваліфікаційними освітніми рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук).

6.2. Структура навчальної дисципліни (для денної форми навчання.)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання:	
	А	О
	у тому числі	

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1. Вища освіта в Україні та стан входження в європейський освітній і науковий простір.						
Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни. Її сутність та місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої школи за різними ознаками.	13	4	2			7
Тема 2. Державні (центральні, регіональні та галузеві) органи управління вищою освітою. Приватні заклади вищої школи. Законодавчо-нормативна база в царині вищої школи. Пріоритети розвитку сучасної вищої освіти в Україні.	11	2	2			7
Тема 3. . Державний стандарт вищої освіти. Рівні освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації. Освітньо-професійні програми та їх основні елементи (навчальні плани, робочі програми навчальних обов'язкових та вибіркових дисциплін, програми практик тощо). Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти та їх значимість в освітньому процесі. Роль навчальних, виробничих та педагогічних практик в підготовці фахівців вищої кваліфікації. Форми та значимість науково-дослідницької діяльності студентів, аспірантів та докторантів у фаховій підготовці.	17	4	2			9
Тема 4. Входження освіти й науки України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам.	11	2	2			7
Тема 5. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи, етапи та стан формування Європейського освітнього й наукового простору.	11	2	2			7
Тема 6. Болонський процес як основа реформування вищої освіти в Україні. Мета, завдання, основні принципи й положення Болонського процесу..	11	2	2			7
Тема 7. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем (ECTS). Сутність понять кредит і модуль. Академічна мобільність студентів	8	2	2			4
Тема 8. Вид, форми і критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Поточний, проміжний і	10	2	2			6

підсумковий семестровий контроль знань студентів. Технологія оцінювання. Контроль якості вищої освіти в Україні. Робота Національного агентства з якості освіти в Україні.						
Тема 9. Сучасний стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти у вищій школі України.		2	1			
Тема 10. Проблеми сучасної вищої школи України та перспективи покращення якості знань здобувачів вищої освіти за кваліфікаційними освітніми рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук).		2	1			
Разом за модуль	120	24	18			78
Разом за семестр	120	24	18			78

6.2. Структура навчальної дисципліни (для заочної форми навчання.)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1. Вища освіта в Україні та стан входження в європейський освітній і науковий простір.						
Тема 1. Вступ. Інформаційне забезпечення дисципліни. Її сутність та місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої школи за різними ознаками.	14	1	2			11
Тема 2. Державні (центральні, регіональні та галузеві) органи управління вищою освітою. Приватні заклади вищої школи. Законодавчо-нормативна база в царині вищої школи. Пріоритети розвитку сучасної вищої освіти в Україні.	13,5	0,5	2			11
Тема 3. Державний стандарт вищої освіти. Рівні освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації. Освітньо-професійні програми та їх основні елементи (навчальні плани, робочі програми навчальних обов'язкових та вибіркового дисциплін, програми практик тощо). Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти та їх значимість в освітньому процесі. Роль навчальних, виробничих та педагогічних практик в підготовці фахівців вищої кваліфікації. Форми та значимість науково-дослідницької діяльності студентів, аспірантів та докторантів у фаховій підготовці.	14	1	2			11

Тема 4. Входження освіти й науки України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам.	14	1	2			11
Тема 5. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи, етапи та стан формування Європейського освітнього й наукового простору.	14	1	2			11
Тема 6. Болонський процес як основа реформування вищої освіти в Україні. Мета, завдання, основні принципи й положення Болонського процесу..	14	1	2			11
Тема 7. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем (ECTS). Сутність понять кредит і модуль. Академічна мобільність студентів	13,5	0,5	2			11
Тема 8. Вид, форми і критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Поточний, проміжний і підсумковий семестровий контроль знань студентів. Технологія оцінювання. Контроль якості вищої освіти в Україні. Робота Національного агентства з якості освіти в Україні.	14	1	2			11
Тема 9. Сучасний стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти у вищій школі України.	12,5	0,5	1			11
Тема 10. Проблеми сучасної вищої школи України та перспективи покращення якості знань здобувачів вищої освіти за кваліфікаційними освітніми рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук).	12,5	0,5	1			11
Разом за модуль	120	8	2			110
Разом за семестр	120	8	2			110

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої освіти за різними ознаками (напрямок і змістом наукових знань, рівнем освіти тощо). Державні (центральні, регіональні та галузеві) органи управління вищою освітою. Приватні заклади вищої школи. Законодавчо-нормативна база в царині вищої школи. Пріоритети розвитку сучасної вищої освіти в Україні.	2	0,5
2	Державний стандарт вищої освіти. Рівні освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації. Освітньо-професійні програми та їх основні елементи (навчальні плани, робочі програми навчальних обов'язкових та вибіркових дисциплін, програми практик тощо). Самостійна та індивідуальна робота здобувачів	4	0,5

	вищої освіти та їх значимість в освітньому процесі. Роль навчальних, виробничих та педагогічних практик в підготовці фахівців вищої кваліфікації. Форми та значимість науково-дослідницької діяльності студентів, аспірантів та докторантів у фаховій підготовці.		
3	Тема 3. Вхідження освіти й науки України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам.	2	
4	Тема 4. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи, етапи та стан формування Європейського освітнього й наукового простору. Болонський процес як основа реформування вищої освіти в Україні. Мета, завдання, основні принципи й положення Болонського процесу.	2	0,5
5	Тема 5. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем (ECTS). Сутність понять кредит і модуль. Академічна мобільність студентів	2	0
6	Тема 6. Вид, форми і критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Поточний, проміжний і підсумковий семестровий контроль знань студентів. Технологія оцінювання. Контроль якості вищої освіти в Україні. Робота Національного агентства з якості освіти в Україні	2	0,5
7	Тема 7. Сучасний стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти у вищій школі України	3	0
8	Тема 8. Модульна контрольна робота	2	
Разом		18	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої освіти за різними ознаками (напрямок і змістом наукових знань, рівнем освіти тощо). Державні органи управління вищою освітою та законодавча база в цій царині. Пріоритети розвитку вищої освіти в Україні.	11	15
2	Тема 2. Державний стандарт вищої освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації, освітньо-професійні програми, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін тощо .Контроль якості вищої освіти в Україні	12	16
...3	Тема 3. Вхідження освіти України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам.	11	16
4	Тема 4. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи. Етапи формування Європейського освітнього й наукового простору.	11	16
5	Тема 5. Законодавчі та правові норми природокористування. Система екологічних стандартів і нормативів.	11	16
6	Тема 6. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем	11	15

	(ECTS). Сутність понять кредит і модуль, модульна, рейтингова та підсумкова оцінки. Технологія оцінювання.		
7	Тема 7. Стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти в Україні. Академічна мобільність студентів. Перспективи покращення якості знань здобувачів вищої освіти за кваліфікаційними освітніми рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук).	11	16
	Разом	78	110

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

Індивідуальні завдання не передбачені за навчальним планом.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекції; Дидактичні матеріали: електронні варіанти навчально-методичних матеріалів, завдання для модульного та підсумкового контролю тощо, матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle».

Програмне забезпечення наявне в комп'ютерних класах та індивідуальне у студентів і викладачів.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Льченко А.М., Шайко С.В. Вища освіта і Болонський процес. Навч.-метод. посібник. Полтава: РВВ ПДАА, 2014.-316 с. <https://mon.gov.ua/ua/tag/vishcha-osvita>
2. Зоя Тимошенко. Болонський процес: сутність, витоки та етапи розвитку. <http://soskin.info/ea/2004/7-8/20040716.html>
3. Анатолій Плавко. Болонський процес в Україні: плюси і мінуси. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв : euroosvita.net/index.php/?category=1&id=1682

Додаткова

1. Вища освіта і Болонський процес. Навчальний посібник за редакцією В.Г.Кременя. Авт. колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004.-384 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. eurojsvita.net/index.php/?category=1&id=1682
2. www.tspu.edu.ua/ресурси/кредитно-модульна система
3. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/kontaktna-informaciya>
4. <http://www.geograf.com.ua/>
5. <http://geopom.at.ua/>
6. <http://rozumniki.net/catalog/products/geografiya>
7. <http://geo-klass.at.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2020/ 2021 н.р. без змін; зі змінами (Додаток 1).
21 (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____ Поп С.С.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Яка сутність та цілі Болонського процесу?
2. Які основні принципи Болонського процесу.
3. Які країни є учасниками Болонського процесу?
4. Проаналізуйте базові засади Болонської декларації.
5. Визначте, в чому полягають переваги європейської освіти.
6. Які основні завдання входження України в європейський освітній і науковий простір?.
7. З'ясуйте поняття Європейська кредитно-трансферна система (ECTS) та кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП).
8. Які принципи кредитно-модульної системи навчання знаєте?
9. Розкрийте сутність поняття «кредит» та "модуль".
10. Розкрийте основні проблеми забезпечення якості підготовки фахівців у вищій школі України.
11. Яка методика оцінювання знань студентів за кредитно-модульною системою навчання?.
12. Яке співвідношення шкали ECTS із національною системою оцінювання в Україні?
13. Розкрийте сутність принципу мобільності студентів, викладачів і науковців;
14. Які цілі та завдання сучасної вищої освіти в Україні.
15. Навіть державні органи управління вищою школою та охарактеризуйте структуру системи вищої освіти в Україні.
16. Які основні законодавчі та нормативно-правові документи визначають зміст, порядок та якість підготовки фахівців у вищій школі України?.
17. Назвіть освітні й освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти України.
18. Які встановлені види документів про вищу освіту в Україні?
19. Що таке стандарти вищої освіти? Розкрийте систему стандартів вищої освіти.
20. Охарактеризуйте пріоритети державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні.
21. Проаналізуйте сучасний стан вищої освіти в Україні.
22. Розкрийте особливості вищої освіти в країнах Європи і США.
23. Які загальні принципи формування систем вищої освіти та тенденції її розвитку в країнах Європи.
24. Зробіть порівняльний аналіз системи вищої освіти України й Великобританії (або іншої країни Європи).
25. Розкрийте роль науки у формуванні змісту вищої освіти в Україні.
26. Що таке навчальний план спеціальності?
27. Яку роль відіграє робочий навчальний план дисципліни?.
28. Що таке силабус до дисципліни?
29. Розкрийте сутність блоку дисциплін вільного вибору студентів та процедуру їх обрання в навчальному процесі.
30. Які основні форми освітнього процесу у вищій школі?
31. Яке значення має додаток до диплому про вищу освіту?